

At lære sammen med og af hinanden

"Vi søgte heller ikke anerkendelse hos mennesker, hverken hos jer eller andre, og det skønt vi som Kristi apostle havde ret til at ligge jer til byrde. Tværtimod færdedes vi med venlighed blandt jer. Som en mor tager sig af sine børn, sådan ville vi af ømhed for jer gerne give jer ikke blot Guds evangelium, men også vort liv. For vi var kommet til at holde af jer" (1 Thess 2,6-8).

Hovedtanke

Menigheden er et rum for fælles læring.

Introduktion

Jesu menighed har fået til opgave at videregive evangeliet. Den skal møde mennesker, hvor de er, fortælle dem om Jesu tilbud, formidle trosemner og ved dåben lade dem blive en del af Jesu legeme (Matt 28,18-20). Menigheden er altså også et sted, hvor man lærer. Men hvem underviser hvem? Er det præsterne m/k, der underviser forsamlingen af troende? Eller menighedens ledere deres medlemmer? Eller de ældre de yngre? Og hvad er undervisningens og læringens indhold?

En jødisk legende fortæller: En gammel rabbi spurgte engang sine elever, hvordan man kan bestemme det tidspunkt, hvor natten ender, og dagen begynder. "Er det, når man på lang afstand kan skelne en hund fra et får?" spurgte en af eleverne. "Nej," sagde rabbi. "Er det, når man på lang afstand kan skelne en daddelpalme fra et figentræ?" spurgte en anden. "Nej," sagde rabbi. "Jamen, hvornår er det så?" spurgte eleverne. "Det er, når du ved at se ind i et hvilket som helst menneskes ansigt ser din søster eller bror. Indtil da er det stadig nat."

Vi kan ikke blive stående ved teoretisk vidensformidling. Troen – der af Gud er lagt i hjertet – er noget levende. Den vil tages alvorligt og leder efter praktisk anvendelse i dagligdagen. I denne uges bibelstudium vil vi gøre os tanker om, hvordan menigheden kan være et sted for gensidig læring og vækst.

At lære af Jesus

Luk 4,18-23

**Hvad hører efter Jesu mening med til hans opgave?
Hvordan kan dette evangelium i dag praktiseres og formidles i og af menigheden?**

Baggrund

Under en gudstjeneste i synagogen læser Jesus et citat fra Es 61,1-2. Det er et profetord, der henvender sig til jøderne i diaspora. Med nådeåret som billede bringer teksten godt budskab om hjælp, befrielse og genoprettelse af Israel. Jesus siger, dette gælder for ham og hans opgave. Guds ånd, der er over ham, og hans salvelse er tegn på, at han er kaldet til noget særligt.

"Budskabet gælder først og fremmest de fattige og underprivilegerede: de fattige i materiel forstand, de socialt udsatte og de udstødte, dem, der i religiøs og moralsk henseende er marginaliserede" (SEB 1506).

Til fordybelse

Jesus kalder sine disciple. Han indbyder dem til: "Kom og se!" (Joh 1,39), og han lader dem få del i sit liv. I løbet af tre år har de mulighed for at se, hvordan Jesus udfører sin gerning. Hans forkyndelse er ikke reduceret til prædikener. Når Jesus indbyder til efterfølgelse, følges ord og handlinger ad.

Til anvendelse

Et rum for læring, 1: En af *prædikenens* opgaver er at give impulser, så de, der lytter, i Skriften kan se en kobling til deres eget liv og deres hverdag. Som et ufærdigt kunstværk finder prædikenen ved hjælp af Guds virke sin fuldendelse i hjertet. Dét fører den til forandring, alt efter hvordan den forstås af den, der lytter. I en prædiken formidler forkynderne ikke blot noget til menigheden. De tiltales selv af prædikenens ord. Mens de prædiker, lærer de samtidig med deres tilhørere.

Spørg dig selv, når du hører en prædiken: Hvad er hovedbudskabet? Hvordan taler ordet ind i mit liv? Hvad vil jeg gerne ændre?

Til eftertanke

"Fine taler klæder kun den, der selv gør, som han prædiker" (jødisk ordsprog).

At følge et godt eksempel

Luk 10,30-37

**Hvad er formålet med, at Jesus benytter denne lignelse?
Hvilke fordele har denne form for undervisning?**

Baggrund

For at friste Jesus spørger en spidsfindig lovkyndig, hvad der skal til for at få evigt liv, og hvem hans næste er. Jesus svarer med en lignelse. Manden skal selv finde svaret.

Til fordybelse

"På Jesu tid betød udtrykket næste praktisk talt det samme som 'trofælle', 'politisk eller religiøs forbundsfælle' eller 'partikammerat' ... Netop de mennesker, der på det religiøse område var særlig nidkære, stod (og står også i dag) i fare for at overse andre menneskers nød, fordi de er så optaget af at kæmpe og sætte grænser i spørgsmål om tro og regler. Ja, de går endda lige forbi eller ligefrem hen over næsten med åbne øjne" (SEB 1523).

Den lovkyndiges motiv er tvivlsomt. Han spørger ikke for at få svar på et for ham magtpåliggende spørgsmål. Alligevel tager Jesus ham seriøst. Han giver et svar, der går dybere. Det er ikke selve kundskaben, der er vigtig, men grundholdningen, og den viser sig i omgangen med ens medmennesker. Der, hvor man nedbryder fordomme, møder hinanden kærligt og oprigtigt, der bliver man hinandens næste.

Til anvendelse

Et rum for læring, 2: *Bibelstudiet* er et væsentligt element i gudstjenesten. Det danner grundlag for en åben og ærlig meningsudveksling om bibelske tekster. Her må alle deltagere bidrage på lige fod.

Hvad betyder samtalen om Bibelen for os? Er den tørt stof eller basis for en levende udveksling af tanker? Hvor fordomsfrit møder vi teksten i Bibelen, emnet og samtalepartnere?

Til eftertanke

Hvor villig er jeg til at overveje egne synspunkter? Tager jeg tid til oprigtigt at undersøge og "granske, om det forholder sig sådan" (sml. ApG 17,11)?

At omgås hinanden med respekt

1 Tim 5,17-22

**Hvordan bør menighedsforstandere behandles?
Hvordan kan menighedsmedlemmer støtte deres ledere?**

Baggrund

Forstanderne bør være særlige forbilleder. Det er deres opgave at holde sig til læren og at formane og tilrettevise, hvor det er nødvendigt (Tit 1,5-9). "De, der udfører deres gerning med ildhu og succes, især undervisere og forkyndere, har krav på særlig agtelse" (SEB 1774). Der er behov for denne formaning, fordi forstanderne i praksis ikke får megen anerkendelse, men snarere oplever kritik.

Til fordybelse

Det er almindeligt kendt, at "hvor der handles, der spildes". Der, hvor man i en menighed arbejder sammen om ting, findes der forskellige opfattelser af, hvordan opgaver bør løses. Når forventninger ikke opfyldes, falder der nemt uoverlagte bemærkninger, og mennesker kan blive såret.

Den, der udøver et embede i menigheden, er et forbillede. Men ingen er ufejlbarlig. Hverken når der skal træffes beslutninger i menighedsregi eller i privat regi. Den forventning er der ingen mennesker, der til fulde kan leve op til.

Forstanderne bærer et stort ansvar. Det afkræver respekt. Det er motiverende at blive værdsat. Det giver lyst til at udøve embedet. Det bliver nemmere for den, der skal afløse, når man ikke har indtryk af, at et bestemt embede er en utaknemmelig opgave. Den måde, en menighed står bag sin ledelse på – hvordan man taler om den og samarbejder med den – viser, hvordan den praktiserer sit kristne liv (Joh 13,35).

Til anvendelse

Et rum for læring, 3: Et møde på tværs af generationer giver mulighed for, at unge og ældre menighedsmedlemmer kan udveksle erfaringer og meninger. Man lærer hinanden at kende. Samtalen giver basis for bedre at se og forstå, hvilken plads den enkelte udfylder i menigheden, og hvilke interesser og evner, der er repræsenteret. At anerkende dette med respekt er et vigtigt skridt imod større gensidig forståelse.

At søge og finde i fællesskab

5 Mos 4,29-31

Hvad vil det sige at søge Gud?

Under hvilke forudsætninger lader Gud sig finde?

Baggrund

Da Gud slutter en pagt med Israel, formidler Moses Guds budskaber til folket. Her viser Guds nåde og troskab sig. Han ved, at de vil holde sig til fremmede guder. Han ser deres troløshed og lover alligevel, at han vil være der for dem, hvis de omvender sig. Gud gentager dette løfte over for Jeremias (Jer 29,13), og Jesus kommer ind på det i Bjergrædiken (Matt 7,7). Den, der søger Gud af hele sit hjerte, vil finde ham. Den, der omvender sig til ham, vil Gud høre og vise barmhjertighed.

Til fordybelse

At være tæt på Gud, forstå ham og fornemme hans tilstedeværelse er basale behov for de troende. De ejer en dyb længsel efter intense oplevelser med Gud. De, der søger efter sandheden, vil få disse behov opfyldt hos ham. Det kræver vilje til at tillade ubehagelige spørgsmål, til at stille spørgsmål ved ens egen tro og se ud over egen næsetip. Dertil hører også, at man har tillid til Gud i forskellige livssituationer – både når man håber på svar i vanskelige situationer, og når det går godt, og Guds velsignelser er åbenlyse.

Til anvendelse

Et rum for læring, 4: *Smågrupper i hjemmene* kan danne en tryk ramme for regelmæssige møder, hvor man diskuterer væsentlige tros- spørgsmål i en tillidsfuld atmosfære. Det kan styrke og berige fællesskabet, når man seriøst forsøger at få større indsigt i Bibelens tekster og forstå Guds vilje.

Til eftertanke

"Søg Herren, når han er at finde, kald på ham, når han er nær. Den ugudelige skal forlade sin vej, det onde menneske sine planer og vende om til Herren, som vil vise ham barmhjertighed, tilbage til vor Gud, for han er rig på tilgivelse" (Es 55,6-7).

At være et forbillede for andre

Matt 5,14-16

**Hvordan kan denne opfordring praktiseres?
Hvad er menighedens ansvar?**

Baggrund

I Bjergprædikenen viser Jesus, at han ikke vil afskaffe loven, men opfylde den (v. 17). Det vigtige for ham er ikke først og fremmest den bogstavelige læsning af loven, men at man lever autentisk efter den. Han siger til sine disciple og de omkringstående, at de er lys. Det forventes, at de er forbilleder.

"Disciplene kan kun være lys, hvis Jesus lever i dem (sml. Joh 8,12; 9,5), og hvis Gud lyser igennem dem (v. 16) ... Med gode gerninger menes ikke opfyldelsen af alle gammeltestamentlige bud, men et liv og en måde at handle på, der skal ses i lyset af, at Guds herredømme er ved at bryde frem, det vil sige efter den målestok, der er nævnt i v. 3-12 og v. 21-48" (SEB 1410).

Til fordybelse

Ord alene er ikke de bedste lærere. De kræver at blive omsat til handling. Åndelige forbilleder inviterer til, at man efterligner dem. Det er sådan, man viser sig ansvarlig over for trosfæller, familiemedlemmer, naboer, venner, kolleger og menighedens nabolag.

Et rum for læring, 5: *Tid, der bruges sammen med børnene og til familieandagter giver særlige muligheder for at lede børn til Gud ved hjælp af bibelhistorier og eksempler.*

Til eftertanke

"For at vinde børnenes interesse for Bibelens budskab, må Guds ord leve i os selv. Vi vækker kun kærlighed til Skrifterne, når vi selv elsker dem. Om vores tale om Gud vil virke overbevisende afhænger af, hvordan vi viser den og af vores åndelige forståelse" (EnA 196; Ellen White, *Uddannelse*, s. 187, i ny dansk oversættelse).

At lære sammen med og af hinanden

1 Thess 2,6-8

**Hvad er apostlens relation til menigheden præget af?
Hvad kendetegner undervisning, der er båret af kærlighed?**

Baggrund

Evangeliets kernebudskab er Kristus: hans liv, hans stedfortrædende lidelse og død, hans opstandelse, hans tjeneste som mellemmand og hans genkomst. At videregive denne livsvigtige sandhed og praktisere den er en krævende opgave. Det er vigtigt, at det er budskabet, der står i centrum, og ikke budbringeren.

Paulus afviser anklagen om, at han skulle have prædikeret ud fra tvivlsomme motiver for at berige sig på menighedens bekostning (v. 3-4). Hans motivation i tjenesten er ikke egen vinding, men alene ønsket om at ære Gud. For ham er det vigtigt, at evangeliet når tilhørernes hjerter. Han er kommet til at holde af thessalonikerne. Derfor er det hans ønske, at de tager imod Guds tilbud om frelse. Paulus ser ikke blot en opgave i at prædike. Han er villig til at dele sit liv med dem – en åndelig tjeneste, der indbefatter hele mennesket.

Til anvendelse

Et rum for læring, 6: En *mentorordning* giver den, der er under oplæring, trygge rammer til – under en erfaren mentors vejledning – at prøve sig selv af. Ved hjælp af refleksion og feedback opdager han/hun egne svagheder og finder veje til at kompensere for dem. Det giver også mentoren nye synsvinkler at udføre sit daglige arbejde ud fra. Præster arbejder i løbet af deres uddannelse med mentorordning. Men det er lige så vigtigt i menighedssammenhæng. Da det kniber med at få medarbejdere nok, vil det være sundt for menighedslivet at finde mennesker, der kan tage over og sørge for at fordele ansvaret på flere skuldre.

Resumé

Alle kan lære af hinanden. Gensidig kærlighed og respekt styrker fællesskabet og fremmer den fælles åndelige vækst.

Spørgsmål til drøftelse

Indledende spørgsmål	1. "Opdragelse består af to ting: det gode eksempel og kærlighed" (Friedrich Fröbel). Hvordan kan man se det i menighedssammenhæng?
Supplerende spørgsmål	2. Hvem lærer af hvem i menigheden? Hvordan forestiller I jer fælles læring?
Luk 4,18-23	3. Hvordan opfattede og praktiserede Jesus sin opgave? Hvordan oplever I sabbatsprædikenen som et rum for læring? I hvor høj grad kan bibelstudiet være et rum for læring?
1 Thess 2,6-8	4. Hvad motiverede Paulus til at undervise i tro? Hvordan ser det ud i praksis, når man deler troen og hverdagen med trosfæller? Hvad kan være en hjælp til at mødes i kærlighed, når menigheden er tyngt af spændinger?
1 Tim 5,17-22	5. Hvordan omgås vi menighedens ledere med respekt?
Afsluttende spørgsmål	6. Hvilke konkrete skridt kan vi tage i vores menighed for at skabe en atmosfære, der fremmer muligheden for at lære sammen med og af hinanden?